

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
El. p. rastine@regula.lt

2016-02-18 Nr. 12220-245

DĖL NUTARIMŲ PROJEKTŲ

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) susipažino su Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) parengtais nutarimų projektais:

1. „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“;
2. „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. O3-75 „Dėl Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų“ pakeitimo“.

Teikiame Bendrovės siūlymus ir pastabas dėl šių teisės aktų projektų (pridedama prie šio rašto).

Tikimės, jog pateikta informacija Jums bus naudinga.

PRIDEDAMA. Bendrovės siūlymai ir pastabos Komisijos nutarimų projektams, 4 lapai.

Finansų ir administravimo tarnybos direktorė,
pavadojanti generalinį direktorių

Eglė Čiužaitė

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

Ignas Jurkynas, tel. (8 5) 251 4592, el. p. ignas.jurkynas@eso.lt

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ PASTABOS IR PASIŪLYMAI VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS
KOMISIJSOS NUTARIMŲ PROJEKTAMS**

2016 m. vasario 18 d.

I. Nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (toliau – Metodikos projektas).

Eil. Nr.	Metodikos projekto nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	<p>„15. Elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų leistina investicijų grąža sumažinama atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:</p> <p>15.1. 1 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su minimaliu lygiu;</p> <p>15.2. 2 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su minimaliu lygiu.“</p>	<p align="center">Komentaras</p> <p>Metodikos projekte siūloma įvirtinti nuostata, kad tinklų operatoriai nebūtų skatinami už patikimumo lygių viršijimą. Kaip argumentą Komisija nurodo, kad tinklų operatoriai, gaudami investicijų grąžą nuo turto yra skatinami už naujas investicijas į tinklą, kurios, Komisijos nuomone, savo ruožtu iš esmės lemia rodiklių gerinimą. Todėl, Komisijos vertinimu, papildomas skatinimas už patikimumo lygių viršijimą būtų laikytinas kaip dvigubas skatinimas, t. y. operatoriai, investuodami į elektros energijos tinklus, gautų pajamas ne tik dėl naujų investicijų augančios investicijų grąžos, bet papildomai ir už patikimumo rodiklių pagerinimą.</p> <p>Bendrovės nuomone:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) skatinimo ir (ar) baudimo mechanizmas turi būti subalansuotas, t. y. už tam tikro kokybinio ar kiekybinio rodiklio vykdymą ar nevykdymą turi būti atitinkamai įtvirtintas tiek skatinimas, tiek baudymas; 2) investicijų grąža nėra skatinimas už naujas investicijas į tinklą, bet yra nuosavybės grąža priklausanti akcininkui už nuosavą ir skolintą kapitalą (kapitalo reikalaujama grąža); 3) minimalūs SAIDI, SAIFI rodiklių lygiai yra nustatomi tik ilgiems ir neplanuotiems elektros energijos nutraukimams, kurių atsiradimo priežastis yra priskiriama operatoriaus atsakomybei arba nenustatytoms priežastims. Tai yra kokybiniai rodikliai, kuriuos pirmiausiai veikia vadybiniai sprendimai (operatyvinių gedimų šalinimo grupių darbo rezultatai, reagavimo trukmė, 	<p>„15. Elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų leistina investicijų grąža sumažinama atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:</p> <p>15.1. 1 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo nuo 5 iki 10 proc., palyginti su minimaliu lygiu;</p> <p>15.2. 2 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis, pablogėjo daugiau nei 10 proc., palyginti su minimaliu lygiu.“</p> <p>„15.1 Elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų leistina investicijų grąža sumažinama atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:“</p>

Eil. Nr.	Metodikos projekto nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas																														
	<p>žmogiškieji faktoriai), neatsispindintys investicijose, o tuo pačiu ir investicijų gražoje; Metodikos projekte siūlomas mechanizmas neskaitins įmonių gerinti rodiklių daugiau nei joms nustatytas minimalus lygis ir tuo pačiu gerinti elektros energijos skirstymo paslaugos kokybės vartotojams.</p> <p>Dėl to siūlome už persiuntimo rodyklių vykdymą įtvirtinti subalansuotą – t. y., ne tik <i>baudimo</i>, bet ir <i>skatinimo</i> mechanizmą, nustatant griežtesnius nei šiuo metu galioja skatinimo kriterijus, t. y. investicijų graža būtų didinama esant dviem sąlygoms:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) faktinis persiuntimo rodiklis pagerėjo lyginant Komisijos nustatytu minimaliu lygiu ir 2) faktinis persiuntimo rodiklis pagerėjo lyginant su praeitų dviejų metų faktinių persiuntimo rodiklių vidurkiu. <p>Tokiu būdu Bendrovė būtų skatinama kasmet nuosekliai gerinti patikimumo rodiklius.</p> <p>Pateikiame taikymo iliustracinį pavyzdį:</p>	<p>15.1.1 1 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis tenkino abi sąlygas: pagerėjo ne mažiau nei 5 proc. palyginti su nustatytu minimaliu lygiu ir pagerėjo nuo 5 iki 10 proc. palyginti su praėjusių dviejų metų vidurkiu;</p> <p>15.2.1 2 proc., jei praėjusių vienerių metų persiuntimo patikimumo rodiklis, kuriam nustatytas minimalus lygis tenkino abi sąlygas: pagerėjo daugiau nei 10 proc. palyginti su nustatytu minimaliu lygiu ir praėjusių dviejų metų vidurkiu.“</p>	<p>leidžiamas investicijų gražai atitinkamai už kiekvieną persiuntimo patikimumo rodiklį:</p>																														
	<p>ilustraciniai duomenys</p> <table border="1" data-bbox="384 539 863 2125"> <thead> <tr> <th></th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>SAIDI min lygis, min.</td> <td>66,0</td> <td>47,0</td> <td>47,0</td> <td>47,0</td> <td>47,0</td> </tr> <tr> <td>SAIDI Faktas, min.</td> <td>49,4</td> <td>43,0</td> <td>41,0</td> <td>44,5</td> <td>44,0</td> </tr> <tr> <td>Pagerintas / pablogintas rodiklis lyginant su min lygiu, proc.</td> <td>25%</td> <td>9%</td> <td>13%</td> <td>6%</td> <td>6%</td> </tr> <tr> <td>Pagerintas / pablogintas, lyginant su praėjusių dviejų metų vidurkiu, proc.</td> <td></td> <td>9%</td> <td>6%</td> <td>-5%</td> <td>1%</td> </tr> </tbody> </table> <p>GALIOJA</p> <p>SIŪLOMA</p>		2016	2017	2018	2019	2020	SAIDI min lygis, min.	66,0	47,0	47,0	47,0	47,0	SAIDI Faktas, min.	49,4	43,0	41,0	44,5	44,0	Pagerintas / pablogintas rodiklis lyginant su min lygiu, proc.	25%	9%	13%	6%	6%	Pagerintas / pablogintas, lyginant su praėjusių dviejų metų vidurkiu, proc.		9%	6%	-5%	1%		
	2016	2017	2018	2019	2020																												
SAIDI min lygis, min.	66,0	47,0	47,0	47,0	47,0																												
SAIDI Faktas, min.	49,4	43,0	41,0	44,5	44,0																												
Pagerintas / pablogintas rodiklis lyginant su min lygiu, proc.	25%	9%	13%	6%	6%																												
Pagerintas / pablogintas, lyginant su praėjusių dviejų metų vidurkiu, proc.		9%	6%	-5%	1%																												

Eil. Nr.	Metodikos projekto nuostata	Komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>Taikant siūlomą principą, operatorius būtų skatinamas už du reguliavimo metus, t. y. už 2016 ir 2017 metus, o pagal dabar galiojančią Metodiką – už visus reguliavimo periodo metus.</p>	
2.	Siūloma nauja nuostata	<p>Atkreipiame Komisijos dėmesį, kad Komisija dar nėra įvertinusi Bendrovės SAIDI ir SAIFI rodiklių vykdymo už 2014 ir 2015 metus. Šie rodikliai turėtų būti įvertinti nustatant 2017 metų skirstymo paslaugų viršutines kainų ribas, taikant šių rodiklių vykdymo metais galiojusią Metodikos redakciją, t. y. esant rodiklio pagerėjimui taikomas investicijų grąžos didinimo, pablogėjimui – investicijų grąžos mažinimo principas.</p> <p>Siekiant teisinio aiškumo, siūlome Metodikos projektą papildyti, kad Metodikos pakeitimas galioja vertinant persiuntimo rodiklių patikimumo vykdymą už 2016 ir vėlesnius metus.</p>	<p>„2. Nustatyti, kad: 2.1. šio nutarimo 1 punkte nurodyti Metodikos pakeitimai vertinant faktinius valstybės reguliuojamų elektros energetikos įmonių pateikiamus duomenis taikomi už laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d., 2.2. vertinant faktinius valstybės reguliuojamų elektros energetikos įmonių duomenis, susijusius su šio nutarimo 1 punkte įtvirtintais pakeitimais, už laikotarpį iki 2016 m. sausio 1 d. taikomos vertinamaisiais metais galiojusios Metodikos nuostatos.“</p>

II. Nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. O3-75 „Dėl Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų“ pakeitimo“ projektas (toliau – Reikalavimų projektas).

Atkreipiame Jūsų dėmesį, jog Reikalavimų projekto prieduose nurodytos ataskaitos Bendrovėje yra suformuojamos naudojantis šių ataskaitų formavimui skirtomis informacinėmis sistemomis. Paaiškiname, jog Reikalavimų projekte numatytų ataskaitų šablonus (formas) galima keisti tik atlikus papildomus programavimo sprendimus, kuriems atlikti reikalingas atitinkamų sistemų pokyčių (programavimo) paslaugos įsigijimas, susiderinimas ir įgyvendinimas. Bendrovės skaičiavimais, ši procedūra gali užtrukti 6-12 mėn.

Ivertinus tai, kas išdėstyta bei į tai, kad siūlomi pakeitimai yra neesminiai, korekcinio pobūdžio ir neturi įtakos ataskaitų turiniui bei jų formavimo principams, siūlome:

1. Atsisakyti numatytų kosmetinių pakeitimų ataskaitose Nr. 2, 3, 4 ir 9 – (i) „operatorius“ keičiama į „Operatorius“, (ii) prie „SAIDI, min.“ pridedama „vartotojų“, (iii) „SAIFI, vnt.“ keičiama į „SAIFI, kartai vartotojų“, (iv) „Matavimo vnt.“ keičiama į „Mato vnt.“;
2. Reikalavimų ataskaitose Nr. 1-4, 6-9 siūlytina eilutę „20.... m..... ketvirtis“ pakeisti į „Už laikotarpį:.....“, kur laikotarpis būtų sugeneruojamas iš formuojamos ataskaitos pasirinkto ataskaitinio laikotarpio.